

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ

ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՓԱՌԱՏՈՆ

2026

ARMENIAN SCHOOL SCIENCE FESTIVAL

2026

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ընդհանուր դրույթներ.....	2
2. Փառատոնի նպատակները	2
3. Փառատոնի անվանակարգերը	3
4. Մասնակիցներին ներկայացվող պահանջները.....	3
5. Հետազոտական նախագծին ներկայացվող պահանջները	4
6. Հետազոտական նախագծի իրականացման ընթացքը	5
7. Հայտ ներկայացնելու ընթացակարգն ու ժամկետները.....	6
8. Եզրափակիչ փուլը.....	7
9. Հետազոտական նախագծի գնահատման չափանիշները և գնահատումը	8
10. Եզրափակիչ փուլի մրցանակները.....	9
Հավելված N 2.1 – Հետազոտության պլան.....	10
Հավելված N 2.2 – Նախագծի ձևանմուշ.....	14
Հավելված N 2.3 - Պաստառի (poster) օրինակելի ձև.....	19

ՀՐԱՎԵՐ

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՓԱՌԱՏՈՆ - 2026» ՄՐՑՈՒՅԹԻ

1. Ընդհանուր դրույթներ

- 1.1 «Հայկական համադպրոցական գիտության փառատոն - 2026» (այսուհետ՝ **Փառատոն**) մրցույթի հրավերը պարունակում է **Փառատոնի** մեթոդական և կազմակերպչական նկարագրությունը, մասնակիցներին և նախագծերին ներկայացվող պահանջները, **Փառատոնի** անվանակարգերը, հայտերի ներկայացման ընթացակարգը և ժամանակացույցը, հետազոտությունների արդյունքների գնահատման չափանիշները, եզրափակիչ փուլի նկարագրությունը:
- 1.2 **Փառատոնին** կարող են մասնակցել Հայաստանի Հանրապետության հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների միջին և ավագ դասարանների աշակերտները:
- 1.3 **Փառատոնին** մասնակցությունն անվճար է:
- 1.4 **Փառատոնի** աշխատանքային լեզուն հայերենն է:
- 1.5 **Փառատոնը** Regeneron International Science and Engineering Fair (ISEF), European Union Contest for Young Scientists (EUCYS) և այլ միջազգային փառատոների ներպետական փուլն է:

2. Փառատոնի նպատակները

- 2.1 **Փառատոնի** նպատակներն են՝ աշակերտների շրջանում գիտական հետազոտությունների նկատմամբ հետաքրքրության սերմանումը, խմբային աշխատանքի, հետազոտական նախագծերի իրականացման և դրանք ներկայացնելու հմտությունների զարգացումը:
- 2.2 **Փառատոնի** հիմնական խնդիրներն են.
 - մաթեմատիկայի, ֆիզիկայի, համակարգչային գիտելիքների, քիմիայի, կենսաբանության, երկրի մասին գիտությունների, հասարակական և այլ գիտությունների, տեխնոլոգիաների և ճարտարագիտության ուսումնասիրության հանդեպ աշակերտների հետաքրքրությունների բացահայտումը,

- հետազոտական ունակությունների զարգացումը,
- շնորհալի աշակերտներին աջակցությունը, ներառյալ՝ նրանց մասնագիտական կողմնորոշմանն ու կրթությունը շարունակելու գործում օժանդակությունը,
- փառատոնին որպես ղեկավար մասնակցող ուսուցիչների որակավորման բարձրացումը:

3. Փառատոնի անվանակարգերը

3.1 **Փառատոնն** անցկացվում է հետևյալ անվանակարգերում.

- մաթեմատիկա և համակարգչային գիտություններ,
- ֆիզիկա և աստղագիտություն,
- քիմիա,
- կենսաբանություն,
- հասարակական գիտություններ

3.2 **Փառատոնի** կազմկոմիտեն կարող է սահմանել լրացուցիչ անվանակարգեր:

4. Մասնակիցներին ներկայացվող պահանջները

4.1 Փառատոնին կարող են մասնակցել Հայաստանի Հանրապետության պետական, ոչ պետական և քաղաքային կրթական հաստատությունների միջին և ավագ (5-12-րդ) դասարանների աշակերտները:

4.2 Աշակերտները կարող են մասնակցել անհատական կամ խմբային՝ 2 աշակերտ (այսուհետ՝ **Աշակերտ**) հետազոտական նախագծերով (այսուհետ՝ **Նախագիծ**):

4.3 **Աշակերտը** կարող է ներկայացնել միայն մեկ **Նախագիծ**:

4.4 **Նախագիծը** կարող է ունենալ մեկ **Ղեկավար**:

4.5 **Ղեկավարը** կարող է ղեկավարել **Փառատոնին** ներկայացված մեկից ավելի **Նախագծեր**:

4.6 Ուսումնական հաստատությունից կարող են ներկայացվել մեկից ավելի **Նախագծեր** ցանկացած անվանակարգում:

4.7 **Նախագծերն** առաջադրվում և իրականացվում են **Աշակերտի** կողմից:

4.8 Տարրական (1-4-րդ) դասարանների աշակերտները կարող են ունենալ արտամրցույթային մասնակցություն՝ կազմկոմիտեի որոշմամբ:

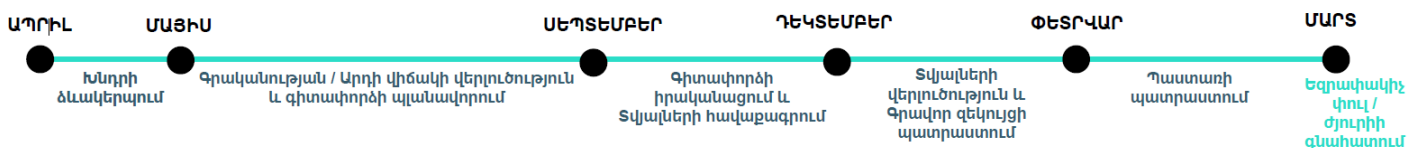
5. Հետազոտական նախագծին ներկայացվող պահանջները

- 5.1 **Փառատոնին** մասնակցելու համար **Աշակերտը** պետք է ներկայացնի հետազոտական աշխատանք, որը կատարվել է տվյալ ուսումնական տարվա ընթացքում:
- 5.2 **Փառատոնին** ներկայացված հետազոտական աշխատանքը պետք է իրականացված լինի աշակերտի կողմից: Այն դեպքում, երբ հետազոտական աշխատանքը կատարվել է գիտահետազոտական լաբորատորիայում (ԲՈՒՀ կամ գիտական կազմակերպություն), աշակերտը պետք է բացատրի, թե որն է իր ներդրումն այդ աշխատանքում:
- 5.3 **Նախագծերը**, որոնք ընդամենը գիտական գրականության վերլուծություն են, չեն պարունակում գիտափորձ կամ ճարտարագիտական աշխատանք, կարող են մասնակցել **Փառատոնին**, սակայն չեն դիտարկվի միջազգային գիտության փառատոների մասնակցության համար:
- 5.4 Հետազոտական աշխատանքները պետք է իրականացվեն աշխատանքային անվտանգության պահանջներին համապատասխան, աշակերտների կյանքի և առողջության համար վտանգ չներկայացնեն, ինչպես նաև չվնասեն շրջակա միջավայրին: **Ղեկավարը** պատասխանատու է վերոնշյալ պահանջների պահպանման համար:
- 5.5 Գիտական կեղծիքը (գրագողություն, այլոց հետազոտության օգտագործում, և այլն) կամ այլ մասնակիցների նկատմամբ ոչ պատշաճ վարքագիծն անընդունելի է հետազոտության կամ **Փառատոնի** գործընթացի ցանկացած փուլում:
- 5.6 **Փառատոնի** եզրափակիչ փուլում գնահատվում են միայն պաստառի (poster) տեսքով (տե՛ս հավելված 2.3) ներկայացված **նախագծերը**:
- 5.7 Խրախուսվում է **Փառատոնի** եզրափակիչ փուլին ներկայացվող **նախագծերի՝** ցուցադրելի բաղադրիչի առկայությունը:

6. Հետազոտական նախագծի իրականացման ընթացքը

- 6.1 **Փառատունին** մասնակցության համար **Աշակերտը** պետք է ներկայացնի հետազոտական աշխատանք:
- 6.2 Հետազոտական աշխատանքը սկսվում է **գիտական խնդրի (հետազոտական հարցի)** ձևակերպումով:
- 6.3 **Գիտական խնդիրը** ձևակերպելուց հետո **Աշակերտը** պետք է վերլուծի **գիտական խնդրի արդի վիճակը՝** ուսումնասիրի տեղեկատվության տարբեր աղբյուրներ՝ գիտական պարբերականներ/ամսագրեր, գրքեր, համացանց, հարցազրույցներ տվյալ ոլորտի մասնագետների հետ և այլն:
- 6.4 Բովանդակալից և արդյունավետ հետազոտություն կատարելու համար **Աշակերտը** պետք է ծանոթ լինի ուսումնասիրվող թեմայի վերաբերյալ նախկինում արված հետազոտություններին և եզրակացություններին, ինչպես նաև տվյալ ոլորտում հետազոտություն կատարելու և փաստարկման ընդունված կարգին:
- 6.5 Գիտական խնդրի արդի վիճակի վերլուծությունից հետո և դրա հիման վրա **Աշակերտը** անհրաժեշտության դեպքում վերաձևակերպում է **գիտական խնդիրը (հետազոտական հարցը)**. այն պետք է լինի փորձարկելի, և **Աշակերտը** պետք է կարողանա **մշակել գիտափորձ՝** այն հաստատելու կամ հերքելու նպատակով:
- 6.6 Գիտափորձը մշակելուց և իրականացնելուց (տվյալների հավաքագրում) հետո **Աշակերտը** սկսում է **տվյալների վերլուծության** աշխատանքները:
- 6.7 Ստացված տվյալների վերլուծությունից հետո **Աշակերտը** կազմում է **գրավոր զեկույց և պաստառ:**

Հետազոտության պլանավորման ժամանակացույց

7. Հայտ ներկայացնելու ընթացակարգն ու ժամկետները

- 7.1 **Փառատունին** մասնակցելու համար **Աշակերտը** պետք է ուղարկի մասնակցության հայտ (**այսուհետ՝ Հայտ**):
- 7.2 **Հայտը** պարունակում է հակիրճ տեղեկատվություն ուսումնական հաստատության, **Նախագծի, Ղեկավարի, Աշակերտի** վերաբերյալ, ինչպես նաև **Նախագծի** հետազոտության պլան (Հավելված 2.1) և **Նախագիծ** (Հավելված 2.2):
- 7.3 **Հայտն** ուղարկվում է առցանց՝ assf-2026.hesc.am կայքի միջոցով: Քննարկման ենթակա են միայն assf-2026.hesc.am կայքով ուղարկված **Հայտերը**:
- 7.4 **Հայտերն** ընդունվում են.

1. Ընթացիկ **Հայտեր** (1-ին փուլ)՝ մինչև **2025 թվականի մայիսի 20-ը**:
Աշակերտն ուղարկում է **Հայտը** և միայն **Նախագծի** հետազոտության պլանը (Հավելված 2.1): Կազմկոմիտեն քննարկում է ներկայացված հետազոտության պլանը՝ **Աշակերտին** տրամադրում **Հայտի** վերաբերյալ դիտողություններ ու առաջարկություններ՝ հետագա աշխատանքի համար:
2. Ընթացիկ **Հայտեր** (2-րդ փուլ)՝ **2025 թվականի նոյեմբերի 1-ը, Հայտերի** ընդունումը շարունակվում է:
Այս փուլում **Աշակերտն** ուղարկում է **Հայտը, Նախագծի** հետազոտության պլանը (Հավելված 2.1) և Նախագծի (Հավելված 2.2) 1-ին (առանց Համառոտագրի), 2-րդ, 3-րդ 4-րդ, 5-րդ և 10-րդ կետերը: Կազմկոմիտեն քննարկում է հետազոտության պլանը, գրականության վերլուծությունը և այլն, **Աշակերտին** տրամադրում դիտողություններ ու առաջարկություններ՝ **Նախագծի** վերաբերյալ:
3. Վերջնական **Հայտեր՝ 2025 թվականի դեկտեմբերի 10-ից 2026 թվականի հունվարի 20-ը, Աշակերտն** ուղարկում է վերջնական Հայտը, Նախագծի հետազոտության պլանը (Հավելված 2.1), վերջնական **Նախագիծը** (Հավելված 2.2) և անհրաժեշտության դեպքում այլ պահանջվող փաստաթղթեր: (**Հայտերի** ուղարկման հնարավորությունն արգելափակվում է Երևանի ժամանակով ժամը 18:00-ին):

ՈՒՇԱԴԻՐՈՒԹՅՈՒՆ. Փառատունի եզրափակիչ փուլին մասնակցելու համար **Աշակերտը** պետք է assf-2026.hesc.am կայքի միջոցով, 2025 թվականի

դեկտեմբերի 10-ից 2026 թվականի հունվարի 20-ը ուղարկի **Հայտի** վերջնական տարբերակը: Մասնակից **Աշակերտների** ցանկում ընդգրկվելու են վերջնական **Հայտում** նշված **Աշակերտները** և նախագծի ղեկավարը:

- 7.5 Կազմկոմիտեն քննարկում է ստացված **Հայտերը** և հաստատում եզրափակիչ փուլին մասնակցող **Հայտերի** ցանկը:
- 7.6 Եզրափակիչ փուլին մասնակցող **Հայտերի** ցանկը ներկայացվում է մասնակիցներին:
- 7.7 **Փառատոնի** եզրափակիչ փուլը նախատեսվում է անցկացնել **2026 թվականի մարտի 14-ին**: Անցկացման վայրը և օրակարգը կտեղեկացվի 2026 թվականի մարտ ամսին:
- 7.8 **Փառատոնի** մասնակցության **Հայտ** ուղարկելով՝ **Աշակերտները**, Նախագծի ղեկավարները համաձայնում են մրցույթի կազմակերպիչներին տրամադրել անհրաժեշտ անձնական տվյալները, **Փառատոնի** շրջանակներում վերջիններիս տպագիր և էլեկտրոնային եղանակով հրապարակման համար:

8. Եզրափակիչ փուլը

- 8.1 **Փառատոնի** եզրափակիչ փուլին **Աշակերտի** անձնական ներկայությունը պարտադիր է:
- 8.2 **Փառատոնի** եզրափակիչ փուլին մասնակցելու համար Աշակերտը պետք է [assf-2026.hesc.am](https://2026.hesc.am) կայքի միջոցով, 2025 թվականի դեկտեմբերի 10-ից մինչև 2026 թվականի հունվարի 20-ը ուղարկի **Հայտի** վերջնական տարբերակը: Մասնակիցների ցանկում ընդգրկվելու են վերջնական **Հայտում** նշված **Աշակերտները**:
- 8.3 **Փառատոնի** եզրափակիչ փուլին **Աշակերտները** ուսումնական տարվա ընթացքում իրականացված հետազոտական նախագիծը ներկայացնում են միայն պաստառի (poster) տեսքով (տե՛ս հավելված 2.3):
- 8.4 Եզրափակիչ փուլին խրախուսվում է նաև ցուցադրելի բաղադրիչի առկայությունը՝ նմուշներ, տեսանյութեր, նկարներ, մակետներ և այլն:
- 8.5 Ժյուրին հարց-պատասխանի միջոցով գնահատում է ներկայացված **Նախագիծը**:
- 8.6 **Աշակերտներին** տրամադրվում են ստենդ, սեղան, էլեկտրական հոսանքի աղբյուր:
- 8.7 Բոլոր մասնակիցները պետք է գրանցվեն, նրանց տրամադրվում է բեյջ, նոթատետր, գրիչ, հավաստագիր և այլն:

8.8 Ավարտից հետո մասնակիցները պետք է վերցնեն իրենց պաստառները և **Նախագծի** ցուցադրելի բաղադրիչները:

9. Հետազոտական նախագծի գնահատման չափանիշները և գնահատումը

9.1 **Փառատունին** ներկայացված **Հայտերը** տրամադրվում են ժյուրիին՝ գնահատման նպատակով:

9.2 Ժյուրիի կազմը հաստատում է Փառատունի կազմկոմիտեն:

9.3 Ժյուրիի կազմում ընդգրկվում են գիտական և գիտատեխնիկական գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների և բուհերի գիտաշխատողներ/ներկայացուցիչներ:

9.4 Գնահատման հիմնական չափանիշներն են.

- Հետազոտության պլանը (Հավելված 2.1) և Նախագիծը (Հավելված 2.2) լրացված են ըստ ձևանմուշի պահանջների
- գիտական խնդիրը (հետազոտական հարց), որն առաջադրվել է **Աշակերտի** կողմից,
- գիտական խնդրի հստակ ձևակերպումը,
- աշխատանքի գիտական նորույթը,
- **Նախագծի** վերաբերյալ **Աշակերտի** հիմնարար գիտելիքները,
- ներկայացվող նյութի պարզ շարադրանքը,
- գիտական խնդրի լուծման ստեղծագործական մոտեցումը,
- նախագծի համառոտ բովանդակությունը, արդի վիճակի նկարագրությունը (գրականության վերլուծություն),
- նախագիծն իրականացրած աշակերտների թիվը և դերակատարությունը
- հետազոտության մեթոդները և համեմատությունը հայտնի մեթոդների հետ, տեղեկություններ առավելությունների և թերությունների մասին,
- չափիչ սարքավորումներ կիրառելիս՝ վերջիններիս աշխատանքի սկզբունքը, դրանց ճշգրտությունը բացատրելու հմտությունը,
- ինչ սկզբունքների վրա են հիմնված կիրառվող հետազոտության մեթոդները, որոնք են քննարկվող մեթոդների սահմանափակումները,
- հետազոտության արդյունքների ներկայացումը (տեքստային, աղյուսակ, գրաֆիկ, սյունակներ, նկարներ),
- հետազոտության եզրակացությունները (ցանկի տեսքով),
- աշխատանքային տետրի և հավաքագրված տվյալների առկայությունը,
- հետագա 6 ամիսների հետազոտության պլանը,

- **Նախագծին** առնչվող այլ հարցեր:

9.5 Տվյալ անվանակարգի ժյուրին հարց-պատասխանի միջոցով գնահատում է ներկայացված **Նախագիծը**, քննարկում տվյալ անվանակարգի ժյուրիի այլ անդամների հետ և որոշում մրցանակակիր հայտերը:

9.6 Նախագիծը գնահատվում է նվազագույնը ժյուրիի 3 անդամի կողմից:

9.7 ժյուրիի որոշումը վերջնական է և ենթակա չէ վերանայման:

10. Եզրափակիչ փուլի մրցանակները

10.1 Փառատոնի եզրափակիչ փուլին հետազոտական նախագիծ ներկայացրած բոլոր աշակերտները և ուսումնական հաստատությունները ստանում են մասնակցության հավաստագիր:

10.2 Մրցանակային տեղեր զբաղեցրած աշակերտները և Ղեկավարները ստանում են դիպլոմներ:

10.3 **Փառատոնի** եզրափակիչ փուլի մրցանակային տեղերն են.

- յուրաքանչյուր անվանակարգում
 - 1-ին կարգ
 - 2-րդ կարգ
 - 3-րդ կարգ
 - Պատվոգիր
- ՀՀ ԳԱԱ նախագահության խրախուսական մրցանակ
- ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարին կից աշակերտական խորհրդի խրախուսական մրցանակ
- Regeneron International Science and Engineering Fair (ISEF), - 3 հետազոտական նախագիծ՝ առավելագույնը 6 աշակերտ
- European Union Contest for Young Scientists (EUCYS) - 3 հետազոտական նախագիծ՝ առավելագույնը 6 աշակերտ
- Այլ մրցանակներ

ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ՊԼԱՆ

Նախագծերի համար պահանջվում է հետազոտության ամբողջական պլան, առավելագույնը 3 էջ

- Նախագծերը պետք է ունենան հետազոտության պլան
 - a. Հետազոտության պլանը պետք է գրել հետազոտությունից առաջ՝ հետևելով ստորև բերված հրահանգներին, մանրամասնելով առաջարկվող հետազոտության հիմնավորումը, հետազոտական խնդիր(ներ)ը կամ վարկած(ներ)ը, մեթոդաբանությունը և ռիսկերի գնահատումը:
 - b. Եթե հետազոտության ընթացքում հետազոտության սկզբնական պլանում կատարվել են փոփոխություններ, ապա դրանք պետք է ընդգրկվեն հետազոտության սկզբնական պլանում՝ որպես հավելում:
 - c. Որոշ հետազոտություններ, ինչպիսիք են ճարտարագիտական դիզայնը կամ մաթեմատիկական նախագծերը, կարող են լինել պակաս մանրամասն սկզբնական պլանում և փոփոխվել հետազոտության ընթացքում:

- Հետազոտության պլանը պետք է ներառի հետևյալը.
 - a. **ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ**. Նախաբան, որը հիմնավորում է հետազոտական խնդիրը և բացատրում, թե ինչու է այս հետազոտությունը կարևոր, իսկ եթե կիրառական է, պարզաբանում հետազոտության հնարավոր սոցիալական/տնտեսական ազդեցությունը:

- b. **ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐ(ՆԵՐ), ՎԱՐԿԱԾ(ՆԵՐ), ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿ(ՆԵՐ), ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ**. Ինչպե՞ս է ակնկալվող արդյունքը կապված վերը նկարագրված հիմնավորման հետ:

c. Մանրամասն նկարագրեք հետևյալը.

➤ **Ընթացակարգեր.** Մանրամասնեք բոլոր ընթացակարգերը և փորձարարական մեթոդները, ներառյալ տվյալների հավաքագրման մեթոդները, և երբ հնարավոր է, օգտագործված տվյալների աղբյուրը: Նկարագրեք միայն ձեր նախագիծը՝ չներառելով նախագծի ղեկավարի կամ այլոց կատարած աշխատանքը: Եթե դուք կօգտագործեք հրապարակված հարցումներ, հարցաթերթիկներ կամ թեստեր, նկարագրեք, թե ինչպես եք դրանք ստացել, ներառյալ անհրաժեշտ թույլտվությունը:

➤ **Ռիսկ և անվտանգություն.** Նկարագրեք հնարավոր ռիսկերը և անվտանգության նախագուշակական անհրաժեշտ միջոցները:

➤ **Տվյալների վերլուծություն.** Նկարագրեք ընթացակարգերը, որոնք օգտագործվելու են տվյալների/արդյունքների վերլուծության համար:

d. **Օգտագործված գրականության ցանկ.** Թվարկեք հիմնական հղումները (օրինակ՝ գիտական ամսագրի հոդվածներ, գրքեր, ինտերնետային կայքեր) նախագծի գրականության ակնարկից:

ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ՊԼԱՆ

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԿԵՏԵՐ

Ստորև բերված 1–4 կետերը, նախագծի առանձնահատկությունից կախված լրացուցիչ կետեր են, որոնք պետք է ներառվեն հետազոտական պլանի մեջ, ըստ անհրաժեշտության:

1. Հետազոտությանը մարդկանց մասնակցությունը .
 - a. **Մասնակիցներ.** Նկարագրեք մասնակիցների տարիքային շրջանակը, սեռը, ռասայական/էթնիկական կազմը: Պարզաբանեք խոցելի բնակչությանը (անչափահասներ, հղի կանայք, հաշմանդամներ):
 - b. **Հավաքագրում.** Որտեղի՞ց և ինչպես եք գտնելու մասնակիցներին: Ինչպե՞ս են նրանք հրավիրվելու:
 - c. **Մեթոդներ.** Ի՞նչ է պահանջվում մասնակիցներից: Օգտագործելո՞ւ եք արդյոք որևէ հարցում, հարցաթերթ կամ թեստ: Եթե այո, և ոչ ձեր սեփականը, ապա ինչպե՞ս եք ձեռք բերելու: Արդյո՞ք դա պահանջում է թույլտվություն: Եթե այո, բացատրեք: Ինչպիսի՞ն է յուրաքանչյուրի ներգրավվածության հաճախականությունը և տևողությունը:
 - d. **Ռիսկերի գնահատում.** Որո՞նք են մասնակցության ռիսկերը կամ հնարավոր անհարմարությունները (ֆիզիկական, հոգեբանական, ժամանակի հետ կապված, սոցիալական, իրավական և այլն): Ինչպե՞ս եք նվազագույնի հասցնելու ռիսկերը: Թվարկեք հասարակությանը և/կամ մասնակիցների շահերը:
 - e. **Գաղտնիության պաշտպանություն.** Հավաքվելու են նույնականացման տվյալներ (օրինակ՝ անուններ, հեռախոսահամարներ, ծննդյան ամսաթվեր, էլ. հասցեներ): Արդյո՞ք տվյալները կլինեն անանուն: Եթե անանուն, նկարագրեք, թե ինչպես են հավաքվելու այդ տվյալները: Եթե ոչ անանուն, ի՞նչ ընթացակարգեր են գործում գաղտնիությունը պաշտպանելու համար: Որտե՞ղ են պահվելու տվյալները: Ո՞վ կունենա հասանելիություն տվյալներին: Ի՞նչ եք անելու տվյալների հետ ուսումնասիրությունից հետո:
 - f. **Տեղեկացված համաձայնության գործընթաց.** Նկարագրեք, թե ինչպես եք մասնակիցներին տեղեկացնելու ուսումնասիրության նպատակի մասին, ինչ պետք է նրանք անեն, և որ նրանց մասնակցությունը կամավոր հիմունքներով է, և նրանք իրավունք ունեն ցանկացած պահի դադարեցնել մասնակցությունը:
2. Ողնաշարավոր կենդանիների հետազոտություն.
 - a. Քննարկեք ողնաշարավոր կենդանիների օգտագործման հնարավոր ԱՅԼԸՆՏՐԱՆՔՆԵՐԸ և ներկայացրեք ողնաշարավորների օգտագործման հիմնավորումները:

- b. Բացատրեք այս հետազոտության հնարավոր ազդեցությունը հանրային շահի տեսակետից
 - c. Մանրամասնեք կիրառվող բոլոր ընթացակարգերը, ներառյալ կիրառվող մեթոդները՝ նվազագույնի հասցնելու համար կենդանիների հնարավոր անհարմարությունները, անհանգստությունը, ցավն ու վնասվածքները և մանրամասնեք օգտագործվող քիմիական նյութերի կոնցենտրացիաները և դեղերի չափաբաժինները:
 - d. Մանրամասնեք կենդանիների քանակը, տեսակները, սեռը, տարիքը, ներգրավման աղբյուրը և այլն, պլանավորված քանակի հիմնավորումը:
 - e. Նկարագրեք կենդանանոցի պայմանները, ամենօրյա խնամքն ու վերահսկումը:
 - f. Քննարկեք, թե ի՞նչ էք անելու կենդանիների հետ ուսումնասիրությունից հետո:
3. Պոտենցիալ վտանգավոր կենսաբանական գործոններով հետազոտություն.
- a. Նշեք ներգրավման աղբյուրը և նկարագրեք կենսաբանական անվտանգության մակարդակի գնահատման գործընթացը:
 - b. Մանրամասնեք անվտանգության նախազգուշական միջոցները և քննարկեք ապահովման մեթոդները:
4. Վտանգավոր քիմիական նյութերով և սարքերով հետազոտություն.
- a. Նկարագրեք ռիսկերը, դրանց վերահսկողությունը, անվտանգության նախազգուշական միջոցները և վտանգավոր նյութերի հեռացման մեթոդները:
 - b. Նյութի անվտանգության տվյալների թերթիկներն պարտադիր չէ ներկայացնել թղթային տարբերակի հետ:

Ն Ա Խ Ա Գ Ի Ծ

Ներկայացնել հայերեն, մինչև 15 էջ՝ ներառյալ գրաֆիկները, գծագրերը, լուսանկարները և գրականության ցանկը.

1. ՆԱԽԱԳԾԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

ՀԱՄԱՌՈՏԱԳԻՐ (Abstract) (մինչև 1 էջ)

2. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ/ՆԱԽԱԳԾԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՆԴՐԻ ԱՐԴԻ ՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ - Նախագծի վերաբերյալ գրականության վերլուծությունը (մինչև 5 էջ)

3. ՆԱԽԱԳԾԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՐՑԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ - Ո՞րն է նախագծի գիտական խնդիրը (մինչև 0.5 էջ)

4. ՄԵԹՈԴՆԵՐ - Մանրամասն բացատրեք մեթոդաբանությունը և ընթացակարգերը նախագիծն իրականացնելու համար (մինչև 2 էջ)

5. ՆԱԽԱԳԻԾՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՐԱԾ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ԹԻՎԸ ԵՎ ՅՈՒՐԱՔԱՆՉՅՈՒՐԻ ԿԱՏԱՐԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ (2 աշակերտի դեպքում) (մինչև 2 էջ)

6. ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ - Որո՞նք էին ձեր ծրագրի արդյունքները (մինչև 2 էջ)

7. ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ - Ինչպե՞ս եք մեկնաբանում ստացված արդյունքները (մինչև 1 էջ)

8. ՆԱԽԱԳԾԻ ՀԵՏԱԳԱ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ - հետագա 6 ամիսների հետազոտության պլանը
(մինչև 1 էջ)

9. ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ - ի՞նչ եզրակացությունների եք հանգել (մինչև 1 էջ)

10. ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

Համառոտագիր (Abstract) (առավելագույնը 1 էջ)

Համառոտագիրը (**Abstract**) ներկայացնում է հետազոտական նախագծի ամփոփ բովանդակությունը:

Համառոտագիրը գիտական նախագծի և գիտական հոդվածի կարևոր մասն է: Համառոտագիրը (**Abstract**) գրվում է հետազոտական աշխատանքի ավարտից հետո, երբ հեղինակը հստակ պատկերացում ունի հետազոտական աշխատանքի բացահայտումների և եզրակացությունների վերաբերյալ, և հետևաբար՝ կարող է հստակ ձևակերպել հետազոտության արդյունք(ներ)ը:

Աբստրակտը նախագծի ամփոփումն է: Այն համառոտ ներկայացնում է հետազոտության նպատակներն ու արդյունքները, որպեսզի փորձագետները ծանոթանան հետազոտական նախագծի բովանդակությանը:

Չնայած համառոտագրի (**Abstract**) կառուցվածքը կարող է տարբեր լինել՝ կախված հետազոտության բնույթից, այն պետք է նկարագրի ձեր աշխատանքի նպատակը, օգտագործած մեթոդները և արված եզրակացությունները: Աբստրակտը շարադրելիս միշտ օգտագործեք անցյալ ժամանակ, քանի որ զեկուցում եք ավարտված հետազոտության մասին:

Աբստրակտը ներառում է հետևյալ բաժինները.

- գիտական խնդիր (հետազոտական հարցի)
- կիրառված մեթոդներ,
- տվյալներ,
- մեկնաբանություն/տվյալների քննարկում,
- եզրակացություն:

Համառոտագրում (**Abstract**) կարող եք ներառել նաև հետազոտության արդյունքի հնարավոր կիրառությունը: Համառոտագրում (**Abstract**) չպետք է նշվի հետազոտության վերաբերյալ նոր խնդիր, հնարավոր զարգացում և այլն:

ՆԱԽԱԳԾԻ ԼՐԱՑՄԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ

Նախագիծ (առավելագույնը 15 էջ)

1. ՆԱԽԱԳԻԾ

- Նախագծի վերնագիր
- Աշակերտ(ներ)ի ազգանուն, անուն, դասարան, ուսումնական հաստատության անվանում
- Գիտական ղեկավարի ազգանուն, անուն
- Մարզ, քաղաք/գյուղ

2. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

- Բացատրեք, թե ի՞նչ է հայտնի կամ արդեն կատարվել հետազոտության ոլորտում: Ներառեք համապատասխան գրականության համառոտ ակնարկ: Եթե շարունակական նախագիծ է, ապա այստեղ տեղի է Ձեր նախորդ հետազոտության համառոտ ամփոփումը:

3. ՆԱԽԱԳԾԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՐՅԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ - Ո՞րն է նախագծի գիտական խնդիրը

- Ի՞նչ եք փորձում պարզել: Ներառեք նպատակի նկարագրությունը, Ձեր հետազոտության հարցը և/կամ վարկածը:

4. ՄԵԹՈԴՆԵՐ - Մանրամասն բացատրեք մեթոդաբանությունը և ընթացակարգերը նախագիծն իրականացնելու համար:

- Ի՞նչ եք կատարել: Ի՞նչ տվյալներ և ինչպե՞ս եք հավաքագրել: Քննարկեք ստուգիչ խումբը և փորձարկած փոփոխականները:

5. ՆԱԽԱԳԻԾՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՐԱԾ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ԹԻՎԸ ԵՎ ՅՈՒՐԱՔԱՆՅՈՒՐ ԿԱՏԱՐԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ (2 աշակերտի դեպքում)

- Նկարագրեք նախագծում ընդգրկված յուրաքանչյուր աշակերտի կատարած աշխատանքը, ինչպես եք փոխլրացրել իրար: Նշեք նաև նախագծի ղեկավարի դերը և ընդգրկվածության աստիճանը:

6. ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ - Որո՞նք են նախագծի իրականացման արդյունքները:

- Ներառեք աղյուսակներ և թվեր, գրաֆիկներ, որոնք արտացոլում են Ձեր ստացած տվյալները:
- Ներառեք տվյալների համապատասխան վիճակագրական վերլուծություն:

7. ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ – Ինչպե՞ս եք մեկնաբանում ստացված արդյունքները:

- Ի՞նչ են նշանակում այս արդյունքները: Համեմատեք ստացված արդյունքներն արդեն հայտնի տեսությունների, հրապարակված տվյալների, առկա տեսակետների և հետազոտության սկզբում Ձեր կողմից ակնկալվող արդյունքների (հիպոթեզի/վարկածի) հետ:
- Քննարկեք հնարավոր սխալները: Աշխատանքի ընթացքում հարցեր կամ խնդիրներ առաջացա՞ն, որ չէիք սպասում: Ինչպե՞ս կամ ինչո՞վ են տվյալները տարբերվում նմանատիպ այլ հետազոտությունների տվյալներից: Ինչպե՞ս են ազդել արդյունքների վրա չվերահսկվող պարամետրերը:

8. ՆԱԽԱԳԾԻ ՀԵՏԱԳԱ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ - հետագա 6 ամիսների հետազոտության պլանը

- Հակիրճ նկարագրեք նախագծի վերաբերյալ հետագա Ձեր 6 ամիսների պլանը: Ի՞նչ աշխատանքներ եք պլանավորում իրականացնել և զարգացնել արդյունքները:

9. ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ - Ի՞նչ եզրակացությունների եք հանգել:

- Ի՞նչ են նշանակում այս արդյունքները գիտական գրականության և ձեր հետազոտության ոլորտում կատարվող այլ աշխատանքների համատեքստում: Ինչպե՞ս են արդյունքներն առնչվում Ձեր առաջադրած գիտական խնդրին: Արդյո՞ք ձեր ստացած արդյունքները հաստատում են առաջադրված գիտական խնդիրը:
- Ձեր աշխատանքի արդյունքի ի՞նչ կիրառություն(ներ) եք տեսնում, որտե՞ղ և ինչպե՞ս կարող է կիրառվել:
- Շնորհակալություն գիտական ղեկավարին, կազմակերպությանը:

10. ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

- Ներկայացրեք ամենակարևոր/հիմնական հղումները՝ գրքեր, հոդվածներ, նշելով հեղինակ(ներ)ին, վերնագիրը, հրատարակչությունը կամ պարբերականը, տարին, հատորը, համարը, էջերը, հոդվածի DOI (առկայության դեպքում) (մինչև 1 էջ):

ՁԵՎ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՓԱՌԱՏՈՆԻ ՊԱՍՏԱՌԻ (POSTER)

Անհրաժեշտ է ունենալ Փառատոնի եզրափակիչ օրը և փակցնել տաղավարի ստենդի վրա (Ձեր տաղավարի համարը կտրամադրվի կազմակերպիչների կողմից):

